

CODI: 22221

ASSIGNATURA: POBLES I NACIONS EN ELS BALSANS (Segles XIX i XX)

Professor: Francesc Bonamusa

PROGRAMA

- 1.- Els pobles: grecs, eslaus (serbis, croats, eslovens, etc.), valacs, albanesos, turcs, búlgars, armenis, ...
- 2.- L'Imperi Otomà i el domini dels Balcans. Les reformes de Selim III i de Mahmut II (1793-1839). El "Tanzimat-i hayrye". El moviment dels "Joves Turcs".
- 3.- Nacionalisme i independència dels grecs. Expansió comercial. Filo-hel·lenisme. Revolució i guerra d'independència (1821-1830).
- 4.- El nacionalisme eslau en la cruïlla dels Imperis Otomà i Habsburg. Els serbis i la frontera. Les lluites nacionals serbias (1804-1829). La configuració d'un Principat serbi. Montenegro: de la teocràcia a la modernització. Eslovens i croats. Paneslavisme i il·lirisme.
- 5.- Les lluites nacionals romaneses. La qüestió de Transilvània. Entre russos i turcs. Les revolucions de 1848. La unió dels Principats (1859/62).
- 6.- El moviment nacionalista búlgar. El moviment interbalcànic. Les lluites per una cultura i una església nacional. La insurrecció de 1876.
- 7.- Els Balcans sotmesos als enfrontaments russo-turcs. La guerra de Crimea (1853-56). El tractat de Sant Stefano, el Congrés de Berlín (1878) i els litigis territorials.
- 8.- L'expansionisme austro-hongarès i rus. Ocupació i anexió de Bòsnia i Hercegovina. La independència búlgara i la configuració d'un estat búlgar. Nacionalisme i insurrecció a Macedònia (1891-1903).
- 9.- Les guerres balcàniques. La qüestió de Macedònia i la d'Albània.
- 10.- La Primera guerra mundial. Naixement de nous estats. La República turca. Serbis, croats, eslovens i la formació de Iugoslàvia. Romania i els hongaresos.
- 11.- Els règims autoritaris i militars en els Balcans i les diferències nacionals.
- 12.- La intervenció germànica. La Segona guerra mundial. Estats dependents i ocupats. La lluita partisana.
- 13.- L'establiment de règims comunistes i les seves característiques. La variant iugoslava.
- 14.- La guerra civil grega. La creació d'una falca atlantista en el sud-est europeu. Les dictadures militars grega i turca.

15.- Les particularitats dels règims comunistes. Diversitat nacional i autogestió a Iugoslàvia. La minoria hongaresa a Romania. Els turcs de Bulgària. L'isolament d'Albania.

16.- La caiguda de la monarquia grega i la lluita per la democràcia a Grècia i a Turquia.

17.- L'esfondrament del sistema comunista. Diferències i alternatives.

BIBLIOGRAFIA MINIMA:

- W Arau, R.; Gil, J.; Viladrich, M.; Vernet, J.: El Imperio turco. Cuadernos de "Historia 16", n°161, Madrid, 1985.
- W Bañeres, J.: Bòsnia i Hercegovina. Barcelona, CIEMEN, 1985.
- S Bonamusa, Francesc: La Europa del Danubio (II): 1849-1918. EUDEMA, 4L Madrid, 1993.
- S Bonamusa, Francesc: La Europa del Danubio (I): 1815-1848. EUDEMA, 4L Madrid, 1993.
- W Canapa, Marie-Paul: La Yugoslavie. PUF, Que sais-je, París, 1980.
- S Castellán, Georges: Histoire des Balkans. Fayard, París, 1991. 4L
- W Castellán, G.; Todorov, N.: La Bulgarie. PUF, Que sais-je, París, 1976.
- W Castellán, Georges: Histoire de la Roumanie. PUF, Que sais-je, París, 1984.
- W Castellán, Georges: L'Albanie. PUF, Que sais-je, París, 1980.
- S Clogg, Richard: A Short History of Modern Greece. Cambridge University Press, Cambridge, 1979. 4L
- W Darby, H.C.; Seton-Watson, R.W.; Auty, P.; Laffan, R.G.D.; Clissold, S.: Breve historia de Yugoslavia. Espasa Calpe, Madrid, 1972.
- W Fejtő, François: Historia de las democracias populares. E. Martínez Roca, 2 vols., Barcelona, 1971. VICS, 4L, ACS, ACC
- S Fejtő, François, amb la col.laboració d'Ewa Kulesza-Mietkowski: La fin des démocraties populaires. Les chemins du post-communisme. Seuil, París, 1992. 4L
- W Gil Pecharromán, J.: Los Balcanes contemporáneos. Cuadernos d'"Historia 16", n° 236 i 237. Madrid, 1990.
- S Jelavich, Barbara: History of the Balkans. 2 vols. Cambridge University Press, Cambridge, 1985. 2L, 2S
- S Magris, Claudio: El Danubio. Anagrama, Barcelona, 1988. ACC, 4L
- S Mantran, Robert (dir): Histoire de l'Empire ottoman. Fayard, París, 1989. 4L
- S Renouvin, Pierre: Historia de las relaciones internacionales. Akal, Madrid, 1982.
- S Svorones, Nicolas: Histoire de la Grèce moderne. PUF, París, 1980. 4L

- S Veiga, Francesc: Els Balcans. La desfeta d'un somni. Eumo Editorial, Vic, 1993. *AL, ICS, ICC*
- N Vos, M.de: Histoire de la Yugoslavie. PUF., París, 1965.
- Woodhouse, C.M.; Heurtley, W.A.; Darby, H.C.; Crawley, C.W.: Breve historia de Grecia. Espasa Calpe, Madrid, 1971. *Ed anglès*

L'evaluació del curs es realitzarà a través d'un exàmen durant el mes de juny de 1995 i, eventualment, es podria fer un altre exàmen a la meitat del curs.